

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРАВА
ІМЕНІ КОРОЛЯ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

ЗАТВЕРДЖУЮ

голова Приймальної комісії

 А.І. Луцький

«28» квітня 2016 року

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З

ПРАВА

**для зарахування на навчання за освітньо-науковим ступенем доктора
філософії за спеціальністю 081 – Право**

Укладачі:

Доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **В. Б. Скоморовський**;

Доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права і процесу Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **С. О. Короед**;

Кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінального права і процесу Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **П. В. Мельник**.

Рецензенти:

Доктор юридичних наук, професор, професор кафедри теорії та історії держави і права Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **Л. І. Рябошапко**;

Доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **Д. В. Кушерець**;

Кандидат юридичних наук, доцент, проректор з наукової роботи Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького **О. В. Острогляд**.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права протокол № 9 від «22» квітня 2016 року

Завідувач кафедри,

д.ю.н., доц. Скоморовський В.Б.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри цивільного права і процесу протокол № 7 від «15» квітня 2016 року

Завідувач кафедри,

д.ю.н. Короед С.О.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри кримінального права і процесу протокол № 9 від «21» квітня 2016 року

Завідувач кафедри,

к.ю.н., доц. Мельник П.В.

Схвалено вченою радою Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького,

Протокол № 9 від 28 квітня 2016 року

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний екзамен зі спеціальності 081 «Право» являє собою комплексний екзамен, який розкриває в цілому проблеми теорії та історії держави і права, філософії права, а також основоположні засади галузей публічного та приватного права.

Вступник в аспірантуру повинен знати понятійно-категоріальний апарат юридичної науки, мету, функції та структуру методології науки. При відповіді на запитання потрібно керуватися методологічним апаратом, володіти науковою мовою. Вступник повинен орієнтуватися у сучасних теоріях і концепціях розвитку юридичної науки.

Вступник повинен володіти такими професійними компетентностями:

- готовність до продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі та/або професійної дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової і педагогічної діяльності, проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення;

- здатність здійснювати пошукову й експертно-аналітичну діяльність;

- спроможність до узагальнення, систематизації та актуалізації проблематики;

- здатність до системного творчого мислення й захисту власної точки зору на платформі використання актуальних методологічних і методичних засад;

- спроможність адекватно використовувати понятійно-категоріальний апарат і методологію;

Вступник повинен вміти узагальнювати наведену теоретичну інформацію. Відповідь повинна бути чітка і послідовна.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Екзаменаційний білет зі спеціальності 081 «Право» складається з трьох питань, які забезпечують розкриття проблем теорії та історії держави і права, філософії права, а також галузей публічного та приватного права.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Загальнотеоретичні, історико-правові та філософсько-правові науки

1. Поняття та ознаки юридичної науки, предмет та об'єкт дослідження.
2. Предмет теорії держави і права та, її роль в оволодінні юридичними знаннями.
3. Характеристика функцій теорії держави і права.
4. Загальна характеристика методів вивчення держави і права.
5. Поняття принципів юридичної науки.
6. Поняття держави як історичного явища.

7. Поняття держави як юридичної категорії.
8. Поняття та ознаки функцій держави.
9. Поняття форми держави.
10. Особливості елементів форм Української держави.
11. Поняття та елементи механізму держави.
12. Політична система суспільства, її основні функції та елементи.
13. Поняття, спільні та відмінні риси об'єктивного та суб'єктивного права.
14. Міжнародні стандарти прав людини.
15. Права людини в умовах правової соціальної держави.
16. Поняття правової держави її основні ознаки та їх конституційне закріплення.
17. Правова держава та громадянське суспільство.
18. Поняття та особливості соціальної держави.
19. Право як історичне явище.
20. Право в системі засобів соціального регулювання.
21. Співвідношення права з такими соціальними нормами як мораль, звичай, релігія.
22. Сутність та соціальна цінність права.
23. Поняття, спільні та відмінні риси об'єктивного та суб'єктивного права.
24. Поняття та специфіка типології права.
25. Поняття праворозуміння, його теоретичний та практико-ідеологічний зміст.
26. Етапи розвитку вітчизняного праворозуміння.
27. Поняття правового регулювання та його основні риси та мета.
28. Підходи до розуміння поняття “джерело права”.
29. Співвідношення правотворчості та правоутворення.
30. Поняття та класифікація підзаконних нормативно-правових актів.
31. Поняття норми права, її ознаки та структура.
32. Поняття системи права.
33. Поняття реалізації права.
34. Поняття та риси правовідносин, їх значення та класифікація.
35. Поняття та ознаки тлумачення права.
36. Поняття правової свідомості та правової культури.
37. Правопорушення та юридична відповідальність.
38. Поняття законності та правопорядку.
39. Поняття правової системи та їх класифікація.
40. Загальна характеристика та співвідношення міжнародного та національного права.
41. Історії держави і права України як наука (предмет, мета, завдання, періодизація).
42. Суспільно-політичний лад рабовласницьких держав Північного Причорномор'я і Приазов'я (VII ст. до н.е. – III ст. н.е.).
43. Держава і право Давньоруської держави.
44. Держава і право литовсько-польської доби.
45. Держава і право козацької доби.

46. Українська держава і право в роки Визвольної війни 1648-1657 роки.
47. Суспільно-політичний устрій та право на українських землях у складі Російської імперії (XIX - початок XX ст.).
48. Суспільно-політичний устрій та право на українських землях у складі Австро-Угорщини (XIX - початок XX ст.)
49. Державний лад і право Української Народної Республіки.
50. Держава і право за гетьманату П. Скоропадського.
51. УНР часів Директорії та її право.
52. Західноукраїнська Народна Республіка та її право.
53. Радянська держава і право України.
54. Держава і право України на сучасному етапі.
55. Предмет, функції, завдання та методологічні засади історії держави і права зарубіжних країн.
56. Рабовласницька держава і право.
57. Феодальна держава та право.
58. Держава і право Нового часу.
59. Держава і право Новітнього часу.
60. Еволюція правової системи Європейського Союзу.
61. Предмет, методологія та періодизація історії політичних і правових вчень.
62. Зародження і становлення політико-правових поглядів у давньому світі.
63. Розвиток політико-правових учень у середні віки.
64. Політико-правові вчення епохи Відродження і Реформації.
65. Політико-правова думка Нового та Новітнього часу.
66. Світова і вітчизняна політико-правова думка XIX ст.
67. Політичні і правові вчення у XX – поч. XXI ст.
68. Філософія права в системі наук.
69. Передумови виникнення філософії в історії.
70. Правова онтологія.
71. Правова антропологія.
72. Правова аксіологія.
73. Канонічне право та його особливості.
74. Творчий характер наукового пізнання. Роль інтуїції в пізнанні.
75. Людина як предмет філософського пізнання.
76. Діалектичне та метафізичне розуміння розвитку права.
77. Правосвідомість як проблема філософії права.
78. Політико-правові інститути і їхня роль у здійсненні права.
79. Філософські проблеми права і влади в суспільстві, що трансформується.
80. Загальна характеристика сучасної філософії прав.

Галузі публічного та приватного права

1. Поняття і предмет галузі конституційного права.
2. Визначення конституції та її сутність. Види конституцій.
3. Історія конституційного розвитку України.

4. Конституційний лад і його закріплення в Конституції України.
5. Основи правового статусу людини і громадянина.
6. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні.
7. Народне волевиявлення.
8. Конституційно-правовий статус верховної ради в Україні.
9. Конституційно-правовий статус президента України.
10. Конституційно-правовий статус органів виконавчої влади в Україні.
11. Конституційні засади судової влади та прокуратури.
12. Конституційні засади територіального устрою України.
13. Конституційні засади місцевого самоврядування.
14. Адміністративно-правові норми та відносини.
15. Суб'єкти адміністративного права.
16. Управління як об'єкт адміністративно-правового регулювання.
17. Форми державного управління. Правові акти управління.
18. Методи державного управління.
19. Адміністративна відповідальність.
20. Адміністративний процес.
21. Проведення в справах про адміністративні правопорушення.
22. Поняття цивільного права. Предмет, метод та функції цивільного права. Принципи цивільного права.
23. Спадкування за законом. Оформлення права на спадщину.
24. Форми права власності.
25. Система цивільного права.
26. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом.
27. Підстави набуття права власності.
28. Поняття та структура цивільного законодавства. Дія актів цивільного законодавства у часі, просторі і за колом осіб.
29. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними органами.
30. Підстави припинення права власності.
31. Засоби захисту цивільних прав. Реалізація права на захист. Відшкодування збитків та моральної шкоди.
32. Відповідальність за шкоду, заподіяну неповнолітніми, недієздатними та обмежено дієздатними.
33. Поняття та види права спільної власності – право спільної часткової або спільної сумісної власності.
34. Поняття цивільно-правової відповідальності. Форми і види цивільно-правової відповідальності.
35. Недоговірні зобов'язання: публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу і за результатами конкурсу.
36. Захист права власності.
37. Підстави звільнення від відповідальності: непереборна сила; випадок (казус); вина потерпілого.
38. Поняття сімейного права. Предмет, метод та функції сімейного права.
39. Цивільна правоздатність фізичної особи.

40. Право користування чужим майном (сервітут).
41. Цивільна дієздатність фізичної особи: повна, неповна та часткова.
42. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Комерційна концесія.
43. Земельна ділянка (земля) як об'єкт права власності. Суб'єкти права власності на землю.
44. Право фізичних осіб на заняття підприємницькою діяльністю.
45. Захист фактичного володіння. Набувальна давність. Відповідальність при добросовісному і недобросовісному володінні.
46. Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності.
47. Поняття та види юридичних осіб, їх ознаки.
48. Особисті немайнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
49. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичних осіб.
50. Майнові права суб'єктів інтелектуальної власності.
51. Відповідальність юридичних осіб.
52. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.
53. Поняття, види та форма правочину.
54. Транспортні договори.
55. Поняття зобов'язання та підстави його виникнення.
56. Поняття та визначення строку та терміну. Початок перебігу та закінчення строку.
57. Договори підряду. Види договорів підряду.
58. Поняття, види та функції договору в цивільному праві.
59. Поняття, сторони та зміст договору купівлі-продажу.
60. Договір довічного утримання.
61. Поняття, види, сторони та зміст договору ренти.
62. Договір кредиту, сторони та зміст.
63. Поняття, форма та види договору дарування.
64. Договір управління майном: поняття, сторони та зміст.
65. Поняття, зміст і форма договору контрактації.
66. Поняття договорів майнового найму (оренди) прокату, лізингу.
67. Договір факторингу : поняття , сторони та зміст.
68. Поняття, сторони та форма договору підряду.
69. Поняття договору будівельного підряду, його сторони та зміст.
70. Договір позички, поняття, види та зміст.
71. Договір позики поняття , форма та зміст.
72. Поняття, види, форма та зміст договору зберігання.
73. Поняття, зміст та форми договору перевезення.
74. Договір банківського вкладу.
75. Поділ спільного майна подружжя.
76. Права та обов'язки батьків щодо виховання дитини.
77. Поняття сім'ї, основні ознаки.
78. Спори про місце проживання дитини.

79. Принципи сімейного права.
80. Правова характеристика спільної сумісної власності подружжя.
81. Здійснення сімейних прав і виконання сімейних обов'язків.
82. Поняття та види джерел сімейного права.
83. Учасники сімейних правовідносин.
84. Підстави позбавлення батьківських прав.
85. Захист сімейних прав. Форми та способи захисту сімейних прав.
86. Строки у сімейному праві.
87. Поняття шлюбу. Теорії шлюбу.
88. Позовна давність в сімейному праві.
89. Позбавлення права на утримання
90. Поняття, зміст та форма шлюбного договору
91. Перешкоди до укладання шлюбу.
92. Порядок реєстрації шлюбу.
93. Поняття, підстави та наслідки припинення шлюбу.
94. Поняття недійсності шлюбу
95. Розірвання шлюбу в судовому порядку.
96. Визнання шлюбу недійсним в судовому порядку.
97. Визнання розірвання шлюбу фіктивним.
98. Правові наслідки недійсності шлюбу.
99. Поняття усиновлення. Суб'єкти усиновлення.
100. Спорідненість і свояцтво, їх правове значення.
101. Класифікація юридичних фактів у сімейному праві.
102. Поняття, предмет і об'єкти екологічного права. Методи правового регулювання екологічних відносин.
103. Система екологічного права.
104. Поняття та класифікація джерел екологічного права.
105. Екологічні права і обов'язки громадян України.
106. Поняття та види використання природних ресурсів.
107. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.
108. Правовий режим використання, відтворення і охорони надр.
109. Водний фонд України. Види права водокористування.
110. Склад лісів України. Використання та охорона лісів України.
111. Форми використання об'єктів тваринного світу.
112. Рослинний світ як об'єкт правової охорони та використання.
113. Правова охорона атмосферного повітря.
114. Поняття, предмет та методи земельного права. Система земельного права.
115. Поняття та види джерел земельного права.
116. Поняття та зміст права власності на землю. Форми власності на землю.
117. Поняття, зміст та види права землекористування.
118. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
119. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
120. Правовий режим земель природно-заповідного фонду.

121. Правовий режим земель оздоровчого призначення.
122. Правовий режим земель рекреаційного призначення.
123. Правовий режим історико-культурного призначення.
124. Правовий режим земель лісгосподарського призначення та земель водного фонду.
125. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони.
126. Наука кримінального права, її розвиток, основні інститути кримінального права.
127. Закон про кримінальну відповідальність.
128. Кримінальна відповідальність та склад злочину.
129. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу злочину.
130. Стадії вчинення злочину.
131. Співучасть у злочині.
132. Множинність злочинів.
133. Обставини, що виключають злочинність діяння.
134. Поняття, мета і система покарань.
135. Призначення покарання.
136. Звільнення від покарання та його відбування.
137. Інші заходи кримінально-правового характеру.
138. Умисне вбивство. Поняття, склад і види цього злочину. Відмінність вбивства від інших злочинів, поєднаних із спричиненням смерті потерпілому.
139. Поняття і види тілесних ушкоджень, за які настає кримінальна відповідальність.
140. Злочини проти особистої волі.
141. Злочини проти честі та гідності особи.
142. Поняття, кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
143. Злочини проти трудових прав громадян.
144. Злочини, що посягають на право інтелектуальної власності.
145. Поняття викрадення чужого майна, його ознаки. Способи викрадення. Види викрадення.
146. Некорисливі посягання на власність.
147. Злочини, що посягають на відносини щодо охорони, раціонального використання, відтворення та оздоровлення рослинного світу.
148. Злочини, що посягають на відносини, що регулюють охорону, раціональне використання, відтворення та оздоровлення тваринного світу.
149. Злочини терористичної спрямованості.
150. Злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту вчинювані особами, які керують транспортними засобами.
151. Злочини, що порушують громадський порядок і громадський спокій.
152. Злочини, що порушують відносини у сфері моральності та нормального розвитку неповнолітніх.

153. Злочини, пов'язані з незаконним збутом, придбанням, виготовленням, зберіганням, пересиланням, виробництвом наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.
154. Злочини у сфері охорони державної таємниці.
155. Поняття, кримінально-правова характеристика та види злочинів у сфері службової діяльності.
156. Злочини пов'язані з отриманням неправомірної вигоди.
157. Злочини, що вчиняються працівниками органів правосуддя.
158. Злочини, що порушують право осіб на правову допомогу.
159. Злочини проти миру.
160. Злочини проти безпеки людства.
161. Поняття, завдання і система кримінального процесу України.
162. Кримінально-процесуальний закон.
163. Засади (принципи) кримінального процесу.
164. Суб'єкти кримінального процесу.
165. Доказування та докази в кримінальному процесі.
166. Застосування запобіжних заходів.
167. Провадження слідчих (розшукових) дій.
168. Повідомлення про підозру.
169. Підсудність. Підготовче провадження.
170. Судовий розгляд кримінального провадження.
171. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.
172. Судове провадження з перегляду судових рішень в апеляційній інстанції.
173. Судове провадження з перегляду судових рішень в касаційній інстанції.
174. Виконання судових рішень.
175. Провадження в справах про злочини неповнолітніх.
176. Основні кримінологічні концепції походження злочинності.
177. Поняття особи злочинця. Соціологічна та правова характеристика особи злочинця.
178. Співвідношення понять протидія, профілактика, попередження, запобігання та припинення злочинності.
179. Значення віктимології для запобігання злочинності.
180. Детермінація і причинність злочинності та їх значення у протидії злочинності як явищу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський кодекс України від 19 січня 2003 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Житловий кодекс України від 30 червня 1983 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.
4. Земельний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст. 27 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
5. Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>.
6. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141.
7. Кримінальний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 5 квітня 2001р. // [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>.
8. Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
9. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 року // (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 10-11, ст.73)
10. Про вибори Президента України: Закон України від 18 березня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 20-21. – Ст. 291.
11. Про всеукраїнський і місцеві референдуми: Закон Української РСР від 3 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 33. – Ст. 443 (із змінами і доповненнями).
12. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 4. – Ст. 65.
13. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 10 жовтня 2010 року.
14. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 4 квітня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 19. – Ст. 134.
15. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 25. – Ст. 20 (з змінами та доповненнями).
16. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.
17. Про об'єднання громадян: Закон України від 16 червня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 504; 1993. – № 46. – Ст. 427.
18. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 23. – Ст. 118.
19. Про Президента України: Закон України від 5 липня 1991 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1991. – № 33. – Ст. 446.
20. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793 (з змінами на 20. 01. 2005).
21. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
22. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 березня 2003 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
23. Цивільний процесуальний кодекс України. – від 18.03.2004р. // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2004, N 40-41, 42, ст. 492, зі змінами, внесеними згідно із

Законом N 5076-VI (5076-17) від 05.07.2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України : підручник для юридичних вузів і фак. / Ю.П. Битяк, В.В. Богущький, В.М. Гаращук та ін. ; за ред. Ю.П. Битяка. – Х., 2000. – 520с.
2. Кравчук В. М. Науково-практичний коментар Цивільного процесуального кодексу України / В. М. Кравчук, О. І. Угриновська. – Київ: «Істина». – 2008. – 943 с.
3. Проблеми теорії та практики цивільного судочинства: монографія / В.В.Комаров, В.І.Тертишніков, В.В. Баранкова та ін.; [за заг. ред. проф.. В.В.Комарова]. – Х.: Харків юридичний, 2008. – 928 с.
4. Цивільний процес України: академічний курс: [підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.]; [за ред. С.Я. Фурси]. – К.: Видавець Фурса С.Я. : КНТ, 2009. – 848 с.
5. Штефан О. О. Цивільне процесуальне право України.: підручник / О. О. Штефан. – К.: Видавничий дім “Ін Юре”. – 2008. – 621 с.
6. Давидова Н.О. Особисті немайнові права: навчальний посібник – К.: Видавничий дім «ІнЮре», 2008 – 160с.
7. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короед, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с.
8. Адміністративне право України: Підручник/ Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, О. В. Дяченко та ін.; За ред. Ю. П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.
9. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
10. Барабаш Н. П. Земельне право України : навчальний посібник / Н. П. Барабаш, М. Я. Ващишин, В. І. Федорович. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2013. – 174 с.
11. Екологічне право України / Шуміло О. М., Зуєв В. А., Бригадир І. В. та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 432 с.
12. Екологічне право України. Загальна частина: навч. посіб.; за ред. В. І. Курила / В. В. Курзова, А. І. Берлач, В. І. Курило та ін. – К.: Алерта, 2015. – 620 с.
13. Екологічне право України: Академічний курс: Підручник для вищих навчальних закладів / За ред. Шемшученка Ю. С. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2013.– 848 с.
14. Екологічне право України: навчальний посібник для підготовки до іспитів / упорядники : І. В. Тетарук [та ін.]. – К.: ЦУЛ, 2015. – 230 с.
15. Екологічне право: підручник / за ред. А.П. Гетьмана. – Х., 2014. – 432 с.
16. Земельне право України: навч. посібник / І. І. Килимник, О. І. Міхно. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. – 166 с.
17. Земельне право: підручник / За ред. М. В. Шульги. – Х.: Право, 2013. – 520 с.
18. Земельне право: підручник / М. В. Шульга, Н. О. Багай, В. І. Гордеев та ін.; за ред. М. В. Шульги. – Х.: Право, 2013. – 520 с.
19. Конституційне право України : підручник. / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць; за заг. ред. В. І. Чушенка; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Вид. 2-е, допов. і переробл. – К.: Ін Юре, 2009. – 547 с.
20. Конституційне право України: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. академіка АПрН України, доктора юридичних наук, професора

- Ю.М. Тодици, доктора юридичних і політичних наук, професора В.С. Журавського. – К.: Видавничій Дім „Ін Юре”, 2002. – 544 с.
21. Кравченко В. В. Конституційне право України. Навчальний посібник / В.В. Кравченко. – К.: Атіка, 2002. – 479 с.
  22. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. (Ю. В. Александров, В. І. Антипов, В. М. Володько). Вид. 3-те, переробл. та допов. / За ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. – К.: Юридична Думка, 2004.
  23. Кримінальне право України: Заг. частина: Підруч. / Александров Ю. В., Антипов В. І, Володько М. В. та ін.; Відп. ред. Кондратьєв Я. Ю.; Наук. ред. Клименко В. А. та Мельник М. І. – К.: Правові джерела, 2002.
  24. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін.; За ред. професорів М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. – 2-е вид., перер. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2005.
  25. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Видання третє. – Х.: ТОВ «Одісей», 2006.
  26. Кримінальний процес [текст]: підручник./ За ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П.Письменного. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 544 с.
  27. Кримінальний процес: підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я.Тацій, А.Р. Туманян та ін.; за ред. В.Я.Тація, Ю.М.Грошевого, О. В. Капліної, О.Г.Шило. – Х. : Право, 2013. – 824 с.
  28. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково – практичний коментар: у 2 т. /за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, А.В. Портнова. – Х.: Право, 2012. – 1430 с.
  29. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. / за ред. Гончаренко В.Г., Нора В.Т., Шумила М.Є. – Х.: Право, 2012. – 844 с.
  30. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студ. юрид. вузів і фак. – К.: А.С.К., 2001.
  31. Міхно О. І. Конспект лекцій з дисципліни «Земельне право» (для студентів денної та заочної форм навчання усіх напрямів підготовки університету) / О. І. Міхно. – Х.: ХНУМГ, 2014. –156 с.
  32. Науково – практичний коментар до Кримінального кодексу України (2-е вид., перероб. та доп.) / За заг. Ред.. ІПАндрушка, В.Г.Гончаренка, Є.В.Фесенка. – К.:Дакор, 2008 – 1428 с.
  33. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За загальною редакцією Гончаренка В. Г., Андрушка П. П. – Книга 1. Загальна частина. – К.: «Форум», 2005.
  34. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. – 4-те вид., переробл. та доповн. / Відп. ред. С. С. Яценко. – К.: А.С.К., 2006.
  35. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. – 3-є вид., переробл. та доповн. / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. – К.: Атіка, 2005.
  36. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Підручник /За заг. Ред. В.Ф. Погорілка.- К.: Наукова думка; Прецедент, 2006.-344с.
  37. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України. Академічний курс: Підруч.: У 2т. – Т.1 /За ред. В.Ф. Погорілка.-К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2006.-544с.
  38. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник / О.Ф. Фрицький. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 536 с.
  39. Фрицький О.Ф. Муніципальне право України: Підручник для юридичних вищих учбових закладів / О.Ф. Фрицький. – К.: Юрінком Інтер, 2004.
  40. Фріс П.Л. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге видання, доповнене та перероблене / П.Л. Фріс. – К.: Атіка, 2009. – 512 с.

41. Цивільне право України. Підручн.: У 2-х т. / За ред.. І.А.Бірюкова, Ю.О.Заїки, С.С.Бичкової. – К.: КНТ, 2006.
42. Цивільне право України. Академічний курс: Підручн.: У 2-х т. / За ред. Я.М. Шевченко. – К., 2003.
43. Штефан М.Й. Цивільне процесуальне право.: Підручник / М.Й. Штефан. – К.: Ін Юре, 2005.
44. Цивільне процесуальне право України. Навч. посібн. / За заг. ред. С.С.Бичкової. – К.: Атіка, 2006.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України.
2. <http://www.naiu.kiev.ua> – Національна академія внутрішніх справ України.
3. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
4. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
5. <http://www.rada.kiev.ua/> – Верховна Рада України.